

मेल्लेख गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकको कार्यालय
सुदूरपश्चिम प्रदेश
विन्धेवासनी, अछाम

राजश्व परामर्श समितिको प्रतिवेदन २०७९

कृतज्ञता

यस मेल्लेख गाउँपालिकाको कार्यालयबाट आगामी आर्थिक वर्ष २०७८/०७९ का लागि बजेट निर्माण गर्ने कार्यमा आन्तरिक श्रोतको अनुमान र व्यवस्थापन गर्ने आवश्यक परामर्शको निमित्त गठित यस समितिले आफ्नो जिम्मेवारी पुरा गर्ने क्रममा प्रतिवेदन तयार गरेको छ । नेपालको वर्तमान संविधानको मर्म अनुरूप स्थानीय तहको संरचना सञ्चालन संयन्त्रको प्रावधानलाई व्यवस्थित तुल्याउनका लागि गाउँपालिकाको ऐन, नियम, कानून तथा कार्यविधिहरूको आधारमा राजश्व परामर्श समितिले अनुमानित विवरण र आगामी आवामा यस गाउँपालिकाले उठाउने राजश्वको विवरण प्रस्तुत गरेको छ ।

यस कार्यमा आवश्यक सहयोग पुर्याउनु हुने विशेष गरि श्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समिति, गाउँ कार्यपालिकाका सम्पूर्ण सदस्यहरू, गाउँपालिकाका सम्पूर्ण पदाधिकारी ज्यूहरू, कार्यकारी अधिकृत लगायत कर्मचारीहरू र विभिन्न सरकारी तथा गैर सरकारी संघ संस्था र निकायहरू, प्रत्यक्ष तथा अप्रत्यक्ष रूपमा सहयोग गर्ने सम्पूर्ण सहयोगी हातहरूमा हार्दिक धन्यवाद प्रकट गर्दछु । यहाँहरूको अमूल्य सहयोग गाउँपालिकाको आर्थिक तथा भौतिक प्रगतिको सूचकको रूपमा रहने हुनाले आगामी दिनहरूमा समेत रचनात्मक सहयोगको लागि अपेक्षा सहति सकारात्क सुझाव र सल्लाहका लागि यस गाउँकार्यपालिकाका बैठकमा पेश गर्दछु ।

नृप बहादुर खड्का
संयोजक
राजश्व परामर्श समिति
मेल्लेख गाउँपालिकाको कार्यालय, अछाम

मेल्लेख गाउँपालिकाको अर्थ सम्बन्धि प्रतावलाई कार्यान्वयन गर्न बनेको विधेयक

२०७७

पहिलो संसोधन २०७८

दोस्रो संसोधन २०७९

प्रस्तावना :

मेल्लेख गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष ०७९/१०८०को अर्थ सम्बन्धि प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्न स्थानीय कर तथा शुल्क संकलन गर्ने, छुट दिने तथा आय संकलनको प्रशासनिक व्यवस्था गर्न वाञ्छनिय भएकाले नेपालको संविधान २०७२ को धारा २२८ को उपधारा २ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरि नेपालको संविधानको धारा २२६ को उपधारा १ बमोजिम विभिन्न करहरुको निर्धारण गरि परिमार्जन गरिएको छ ।

१. गाउँपालिका क्षेत्र भित्र तपशिल बमोजिमको एकिकृत सम्पत्ति कर/ घर जग्गा कर लगाईने छ ।

क्र.स.	करका क्षेत्र र विवरण	दर	कैफियत
१	साधारण खड्छय घरको वार्षिक	रु. ३०।	
२	दुंगामाटो जोडाई भएको घरको वार्षिक	रु. ६०।	
३	टिनको पाताले छायको घरको वार्षिक	रु. १००।	
४	सिमेन्ट सहितको पक्की घरको वार्षिक	रु. १५०।	

२. भुमि कर (मालपोत: गाउँपालिका क्षेत्र भित्र तपशिल बमोजिमको भुमि कर (मालपोत) लगाईने र असुल गरिने छ ।

क्र.स.	जग्गा रहको स्थान र वडा	दर	कैफियत
१.	मेल्लेख गाउँपालिका वडा नं. १ र २ को प्रति रोपनी	रु. ४	
२.	मेल्लेख गाउँपालिका वडा नं. ३,४ र ५ को प्रति रोपनी	रु. ६	
३.	मेल्लेख गाउँपालिका वडा नं. ६ र ७ को प्रति रोपनी	रु. ५	
४.	मेल्लेख गाउँपालिका वडा नं. ८ को प्रति रोपनी	रु. ७	

पुनर्शब्द: एक रोपनी भन्दा कम भएता पनि सबै जग्गाको एक रोपनी बराबरको कर/दस्तुर लिईने छ । तर यस गाउँपालिकाबाट एकिकृत सम्पत्ति कर व्यवस्थापन कार्यविधि बनाई लागु भएपछि सोहि बमोजिम हुनेछ ।

३. घर बहाल कर: गाउँपालिकाको क्षेत्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले भवन, पसल, ग्यारेज, टहरा, छप्पर जग्गा पोखरी पूरै वा आसिक तवरले बहालमा दिएकोमा सम्बन्धित धनीबाट बहाल रकमको २ प्रतिसत घर जग्गा बहाल कर लगाईने र असुल गरिनेछ ।

४. व्यवसाय कर: गाउँपालिका क्षेत्र भित्र सबै किसिमका व्यापार वा सेवामा पूँजिगत लगानी र आर्थिक कारोबारका आधारमा तपशिल बमोजिमको व्यवसाय कर लगाईने र असुली गरिनेछ ।

क्र.स.	विवरण	श्रेणी वर्गीकरण		
		क(रु)	ख(रु)	ग(रु)
१.	होटल / लज / रेष्टुरेन्ट	२०००।	५००।	३००।

	<ul style="list-style-type: none"> ● ५ कोठा भन्दा बढि कोठा भएको लज तथा खानाको व्यवस्था भएकोलाई (क) ● लज मात्र भएकोलाई (ख) ● साधारण खाना, नास्ता, लज भएकोलाई (ग) ● १० कोठा भन्दा बढि कोठा सहितको ए.सी. भएको होटल रेष्टरेन्टको रु.५,०००। 			
२.	<p>मासु पसल</p> <ul style="list-style-type: none"> ● रागाँको समेत सबै प्रकारको मासु बेच्नेपसल लाई (क) ● खसि र कुखुरा बेच्ने लाई (ख) ● कुखुरा / माछा बेच्ने लाई (ग) 	१०००	५००	३००
३.	<p>मदिरा पसल वार्षिक इजाजत नविकरण वितरण :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● इजाजत प्राप्त थोक मदिरा पसललाई (क) ● इजाजत प्राप्त खुदा पसल लाई (ख) ● इजाजत लिएका तर व्यवसायन गरेका फर्म (ग) 	७०००	५०००	२५००
४	सुन चाँदी गहना पसल	१०००		
५	रेडियो/मोवाइल विक्रितथा मर्मत	५००		
६	घडि विक्रि तथा मर्मत	२००		
७	केबल टि.भि. सेवा	१०००		
८	<p>फोटो स्टुडियो</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कलरल्याब -क) ● फोटोस्टुडियो -ख) 	१०००	५००	
९	हजाम लाई	३००		
१०	<p>टेलरिड</p> <ul style="list-style-type: none"> ● आधुनिक -क) ● साधारण -ख) 	५००	३००	
११	<p>जुता पसल</p> <ul style="list-style-type: none"> ● जुता, सिलाई र बेच्ने -क) ● जुता मर्मत मात्र गर्ने (ख) 	५००	२००	

१२	मोटर वर्कसप <ul style="list-style-type: none"> ● सवारी साधन मर्मत, पार्ट बेचे, गाडी बनाउने, मोटरसाईकल पार्ट सहित मर्मत गर्ने (क) ● गाडी मर्मत र मोटरसाईकल मर्मत गर्नेलाई (ख) ● मोटरसाईकल मर्मत मात्र गर्ने (ग) 	१०००	८००	५००
१३	छापाखाना <ul style="list-style-type: none"> ● अपसेट प्रेस (क) ● साधारण प्रेस (ख) 	१५००	१०००	
१४	स्वास्थ्य सेवा <ul style="list-style-type: none"> ● अस्पताल -क) ● पोलिक्लिनिक -ख) ● थोक मेडिकल -ख) ● साधारण मेडिकल -ग) 	५०००	३०००	२०००
१५	मेटल वर्कसप	१०००		
१६	काष्ट उद्योग <ul style="list-style-type: none"> ● काठ चिरानी मेसिन सहित काठहरुको विभिन्न फर्निचर र अन्य काठहरुको भ्याल, ढोका आदी बनाउने -क) ● साधारण काठ सामाग्री बनाउने -ख) 	३०००	१५००	
१७	कम्प्युटर इन्स्ट्रुच्युट	३०००		
१८	दाउरा डिपोलाई	१०००		
१९	पान पसल	२००		
२०	बेकरी उद्योग र बेकरी पसल <ul style="list-style-type: none"> ● उद्योग -क) ● पसल -ख) 	१०००	५००	
२१	तरकारी र फलफुल पसल	३००		
२२	चिया पसल	३००		
२३	मिलहरु <ul style="list-style-type: none"> ● दशहर्जपावर भन्दा माथि क्षमता भएको -क) ● सो भन्दा कमहर्जपावर क्षमता भएको -ख) 	१०००	५००	
२४	डिलर(कम्पनीको थोक)	३०००		

२५	साइकल मर्मत	५००		
२६	ठेकेदार <ul style="list-style-type: none"> ● नेपाल सरकारको इजाजत प्राप्त - क) वर्गको ठेकेदार (क) ● नेपाल सरकारको इजाजत प्राप्त - ख) वर्गको ठेकेदार (ख) ● नेपाल सरकारको इजाजत प्राप्त - ग) वर्गको ठेकेदार (ग) ● नेपाल सरकारको इजाजत प्राप्त - घ) वर्गको ठेकेदार (घ) 	३०,०००	२०,०००	१५,०००
२७	कपडा पसल	१०००	५००	
२८	किराना पसल <ul style="list-style-type: none"> ● थोक सहितको किराना पसल -क) ● ५०,००० भन्दा बढी लगानी भएको किराना पसल लाई (ख) ● सो भन्दा कम लगानी भएको किराना पसल -ग) 	१५००	१०००	
२९	खाद्य पसल <ul style="list-style-type: none"> ● थोक सहितको खाद्य पसल -क) ● खुद्रा मात्र खाद्य पसल लाई (ख) 	१०००	५००	
३०	भाँडा पसल <ul style="list-style-type: none"> ● थोक विकेता -क) ● खुद्रा विकेता -ख) 	१०००	५००	
३१	चुरा, धागो तथा शृङ्गारका सामान पसल <ul style="list-style-type: none"> ● थोक सहितको पसललाई (क) ● ५०,००० भन्दा बढी लगानी भएको पसललाई (ख) ● सो भन्दा कम लगानी गर्ने पसल - ग) 	५००	३००	२००
३२	कुखुरा पालन <ul style="list-style-type: none"> ● ४०० भन्दा बढी कुखुरा पालेलाई (क) ● ४०० भन्दा कम कुखुरा पाले लाई (ख) 	१५००	१०००	
३३	दन्त क्लिनीक	१०००		

३४	ईलेक्ट्रीक पसल	५००		
३५	कानुनी फर्म	१०००		
३६	साइनबोर्ड प्रिन्टीड	५००		
३७	स्टेशनरी पसल	१०००		
३८	जडीबुटी खरीद बिक्री पसल	१०००		
३९	लेखा परीक्षक	२०००		
४०	टेलीभीजन पसल	१०००		
४१	अन्य उद्योग ● २० लाख भन्दा बढी लागानी भएको -क) ● १ लाख ५० हजार देखि २० लाख सम्म लागानी भएको -ख) ● १ लाख ५० हजार भन्दा कम लागानी भएको -ग)	३०००	२०००	१०००
४२	विज्ञापन सेवा वा एजेन्ट	१०००		
४३	पशुबधशाला	२०००		
४४	अन्तर्राष्ट्रिय गैर सरकारी संस्था शाखा कार्यालय समेत	२०००		
४५	बाखा फमहरु ● ५० ओटा भन्दा माथी बाखा पालन भएको फम -क) ● ५० भन्दा कम बखा संख्या भएको फम -ख)	१०००	५००	
४६	वित्तिय सेवा ● नेपाल सरकारको पुर्ण स्वामित्वमा रहेको बाहेक आर्थिक कारोबार गर्ने (क) वर्गको बैंकहरु -क) ● नेपाल सरकारको पुर्ण स्वामित्वमा रहेको बाहेक आर्थिक कारोबार गर्ने (ख) वर्गको बैंकहरु -ख) ● नेपाल सरकारको पुर्ण स्वामित्वमा रहेको बाहेक आर्थिक कारोबार गर्ने (ग) वर्गको वित्तिय संस्थाहरु -ग) ● बचत तथा ऋण सहकारी संस्था -ग	५०००	३०००	१०००
४७	निजी स्कूल ● १ देखि १२ कक्षा सम्मका -क) ● १ देखि ८ कक्षा सम्मका -ख)	१०,०००	७,०००	३,०००

	● १ देखि ५ कक्षा सम्मका -ग)			
४८	सिनेमा हल ● सिनेमा हल -क) ● भिडियो हल -ख)	५,०००	२,५००	
४९	रेफ्रिजेरेटर मर्मत	३००		
५०	सिलाई मेसिन मर्मत तथा विक्रि पसल	१०००		
५१	व्युटिपालर	५००		
५२	चस्मा पसल	१०००		
५३	टेलीफोन टावर राखी सञ्चार सेवा उपलब्ध गराउने संस्था	५०००		
५४	जग्गा विकास तथा हाउजीड	१०,०००		
५५	मेनपावर सेवा	५०००		
५६	क्याटरीड सेवा	१५००		
५७	बित्तिय कारोबार बाहेक अन्य कारोबार गर्ने सहकारी संस्था	५००		
५८	मार्वल टाइल पसल	२५००		
५९	सवारी साधनको स्वरूम ● गाडीको स्वरूम -क) ● ट्याक्टर तथा मोटर साइकल स्वरूम -ख) ● मोटर साइकल स्वरूम -ग)	१०,०००	७,०००	५,०००
६०	कृषि सामाग्रीको पसल/भेटनरी सम्बन्ध पसल	१०००		
६१	दाना उद्योग	१५००		
६२	निर्जी कलेज	२०,०००		
६३	मिनीरल वाटर उद्योग	१०००		
६४	पानी ट्याङ्कर	१०००		
६५	रयासडीपो	१०००		
६६	कोल्ड स्टोर (शितभण्डार)	२५००		
६७	बातावरण शुल्क ● सल्लाको खोटो संकलन प्रती के.जी. रु ५ ● काठ निकासी (सल्ला ए ग्रेड प्रति क्यु फिट रु १५ र बि ग्रेड प्रति फिट रु १२) ● कुकाठ प्रति क्युफीट ५ ● सालको ए ग्रेड प्रति क्युफीट रु १२			

	<ul style="list-style-type: none"> सालको वि ग्रेड प्रति क्युफीट रु १० जडीबुटी शुल्क राजस्व रकमको ५ प्रतिश गीटी बालुवा ढुङ्गा बाफतको कर प्रती टिप्परको प्रति ट्रिप रु ५०० ट्रक प्रति ट्रिप रु ८०० मिनी ट्रायाक्टर रु ३०० 		
६८	मण्टेश्वरी	१०००	
६९	ट्रयुसन सेन्टर	१०००	
७०	माछा फिसिड	१०००	
७१	उजुरी सुनुवाई	२००	
७२	हाट बजार प्रति व्यापारी प्रवेश	१०	
७३	जीवजन्तु र चौपाय व्यवशाय प्रतिगोटा	१०	
७४	कोटेश्वर ठेक्का जुनसुकै बाट योजना पर्न गयमा माथी उल्लेखित भए बमोजिम राजश्व लाग्ने छ ।		
७५	भैसि, राँगा मासुको लागी लाइसेन्स वाला सप्लायर्सहरूले निकासी गर्न प्रति भैसि रु १००, प्रति राँगाको रु १५०(सम्बन्धित निकायबाट मासुको लागि विक्रि गर्न ठिक छ भनी प्रमाणित गरेको हुनु पर्ने छ ।		

नोट: १) यसमा डिलर, एजेन्ट, डिपो, सबडिलर आदि बाहेक अन्य पसल, उद्योग व्यवसायकोहकमा कसैले एउटै पसलमा धेरै प्रकारका सामान राखि पसल वा व्यवसाय राखेको छ भने सबै सामान मध्ये कुनै एकको मात्र कर लिईने छ तर जुन सामानको सबै प्रकार मध्य जुन बढि छ त्यसको कर असुली गरिने छ ।

२) म्याद भित्र नबुझाउने कुनैपनि करदाताहरूबाट बुझाउनु पर्ने सम्पूर्ण कर र प्रति वर्ष १० प्रतिशतका दरले जरिवाना सहित व्यवसाय कर असुली गरिने छ ।

७. सवारी साधन तथा अन्य कर:

गाउँपालिका भित्र दर्ता भएका सञ्चालनमा रहेका वा सवारी सञ्चालन गर्न अनुमति पाएका साधनहरूलाई तपशिल बमोजिमको सवारी साधन कर लगाई असुली गरिने छ । तर प्रदेश कानुन स्विकृत भई सो कानुनमा अन्यथा भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुने छ ।

(क) भुक्तानी पाउने रकममा देहाय बमोजिमको वार्षिक सवारी कर लिईने छ ।

क्र.स.	विवरण	वार्षिक रु.
१.	जेसिवी मेसिन	एक लाख देखि तिनलाख सम्म
		तिन लाख देखि पाँचलाख सम्म
		पाँच लाख देखि दश लाख सम्म
		दश लाख देखि पन्द्र लाख सम्म
		पन्द्र लाख देखि विस लाख सम्म
		विस लाख देखि पैतिस लाख सम्म
		पैतिस लाख देखि चालिस लाख सम्म

		चालिस लाख देखि पचास लाख सम्म	१२०००।
		पचास लाख देखि साठी लाख सम्म	१४०००।
		साठी लाख देखि सतरी लाख सम्म	१६०००।
		सतरी लाख देखि असी लाख सम्म	१८०००।
		असी लाख देखि नब्बे लाख सम्म	२००००
		नब्बे लाख देखि एक करोड सम्म	२२०००।
२.	स्काईभेटर	३००।	
३.	बस ट्रक तथा अन्य	१००।	
४.	भाडाको मिनी बस	३०।	
५.	भाडाको भ्यान	२०।	
६.	भाडाको जीव, पिकअप, आदिमा ।	२०।	
७.	भाडाको टेम्पो	५।	
८.	नीज जीप, कार, भ्यान आदिमा	१०।	
९.	ठेला गाडी	२।	
१०.	अन्य सवारीमा	१।	
११.	सामान ढुवानीमा प्रयोग हुने टेक्टर	३००।	
१२.	भाडाको जीप	३००।	
१३	मोटरसाईकल	२०।	

(ख) पटके सवारी कर निम्न अनुसार लिने ।

- रिटेलिङ गाडी, जिप प्रति पटक रु. १५०।
- अन्य सवारीमा प्रति पटक रु. २५।
- यस गाउँपालिकामा दर्ता भई वार्षिक करमा समावेश भएका कुनै पनि सवारी साधनमा उक्त कर लिईने छैन ।

८. विज्ञापन कर: यस गाउँपालिकाको क्षेत्र भित्र हुने विज्ञापनमा तपशिल बमोजिमको कर लगाई असुलउपर गरिने छ । तर प्रदेश कानुन स्विकृत भएपश्चात सो कानुनमा भएको व्यवस्था अनुसार हुने छ ।

९. मनोरञ्जन कर: गाउँपालिका क्षेत्र भित्र हुने मनोरञ्जन व्यवसाय सेवामा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने संचालक र गाउँपालिका विच आपसी सम्भदारीका आधारमा मनोरञ्जन शुल्क लिईने छ ।

१०. सेवाशुल्क दस्तुर: गाउँपालिकाले निर्माण सञ्चालन गरेका तपशिलमा, उल्लेखित स्थानीय पूर्वाधार र उपलब्ध गराईएको सेवामा सेवाग्राहीबाट निम्न अनुसार शुल्क लगाईने र असुल उपर गरिने छ ।

क्र.स.	विवरण	सिफारिस दस्तुर रु.
१.	नागरिकताको हकमा	१०।
२.	नागरिकताको प्रतिलिपि	१५।

३.	नामसारी सिफारिस	५००।
४.	नामसारी सिफारिस प्रतिलिपि	२५०।
५.	सामाजिक सुरक्षा भत्ताको परिचय पत्र	
	बालबालिका	१००।
	दलित	१५०
	वृद्ध वृद्धा / एकल महिला	१५०।
६.	फर्म दर्ता सिफारिस	५००।
७.	फर्मदर्ता प्रमाण पत्र सहित	३००।
८.	उद्योग दर्ता सिफारिस प्रति लाखमा	५००।
९.	जग्गा धनी प्रमाण पूर्जा प्रतिलिपि सिफारिस	१५०।
१०.	वाणिज्य व्यापार ईजाजत दर्ता सिफारिस	१००।
११.	उद्योग ठाउँसारी सिफारिस	२५०।
१२.	नाता प्रमाणित	१५०।
१३.	धारा / विजुली मिटर सिफारिस	१५०।
१४.	नाम थर आदि सच्याउने सिफारिस	५०।
१५.	अन्य साधारण सिफारिसहरु	५०।
१६.	जग्गा/मोही नामसारी/जग्गा दर्ता /गुठी/रैकर आदी	१००।
१७.	जग्गा खरिद विक्रिमा घर बाटो प्रमाणित	५००।
१८.	कालोपत्रे मोटरबाटो छ भनि प्रमाणित गरिने सिफारिसमा	५००।
१९.	अन्य मोटरबाटो छ भनि गरिने सिफारिसमा	३००।
२०.	गाउँपालिकाबाट गरिने सिफारिसमा	१००।
२१.	वडा कार्यालयबाट पंजिकरण सम्बन्धि तर घटना घटेको ३५ दिन भित्र दर्ता गराएमा निशुल्क हुने छ।	१००।
२२.	पिछडिएको क्षेत्रको सिफारिस	१००।
२३.	बसाई सराई	५००।
२४.	सामुदायिक बन दर्ता, नविरण सिफारिस	५००।
२५.	आयश्रोत प्रमाणितको सिफारिसमा	५००
२७.	रुख काटनका लागि सिफारिस दिदा	२००।
२८.	योजना सम्भौता सिफारिस	
	५०,००० देखि १,००,००० सम्म	२००।
	१,००,००० देखि ३,००,००० सम्म	३००।
	३ देखि ५ लाख सम्म	७००।
	५ देखि १० लाख सम्म	१५००।
	१० देखि १५ लाख सम्म	२०००।
	१५ देखि २० लाख सम्म	२५००।
	२० देखि ३० लाख सम्म	३५००।
	३० देखि ४० लाख सम्म	५०००।
	४० देखि ५० लाख सम्म	७०००।

	५० देखि ६० लाख सम्म	९०००।
	६० देखि ७० लाख सम्म	९१००।
	७० देखि ८० लाख सम्म	९२००।
	८० देखि ९० लाख सम्म	९५००।
	९० देखि १ करोड सम्म	२०००।

नोट: १) कोटेशन ठेक्का जुनसुकैबाट योजना पर्न गएमा माथि उल्लेख भए अनुसारको राजश्व लाग्नेछ ।
 २) योजनाहरु, छात्रवृत्ति, आर्थिक सहयाता, निशूल्क स्वास्थ्य उपचार, दैविक प्रकोप र जेष्ठ नागरिक भत्ताको लागि गरिने मन्जुरनामाको सिफारिस आदिमा सिफारिस दस्तुर छुट हुने छ ।
 ३) यस गाउँपालिकाबाट गरिने सम्पत्ति मुल्यांकन र आयस्रोत प्रमाणित सिफारिस बाहेक अन्य सिफारिसमा अंग्रेजीबाट सिफारिस दिदा तोकिएको दस्तुरमा थप १०० प्रतिशत दस्तुर लाग्नेछ ।
 ४) यो ऐनमा व्यवस्था नभएका अन्य सिफारिसको हकमा यस ऐन संग नबाँझिने गरि निर्णय गरे बमोजिम हुनेछ ।

११. घर निर्माण नक्सा पास दस्तुर: घर निर्माण नक्सापास दस्तुर देहाए बमोजिम लिईनेछ ।

- (क) निवेदन फारम बापतको रु. १००। लाग्नेछ ।
- (ख) ढलान गरि निर्माण गरिने घरलाई प्रति वर्गफिट रु. २।
- (ग) ढलान नगरि निर्माण गरिने घरलाई प्रति वर्गफिट रु. १।
- (घ) माटोको जडान गरि लगाईएको घरलाई प्रति वर्गफिट रु. ०.५०।
- (ङ) नक्सा नामसारी तथा नविकरण वापत प्रत्येक पटकको लागि रु. ५००। दस्तुर लाग्नेछ ।
- (च) साविक घरमा परिवर्तन नहुने गरि मर्मत गर्नुपरेमा रु. १००। लिने
- (छ) नक्सापास सम्बन्धि कार्य सम्पन्न प्रमाणपत्रको रु. ५००। र पास भएको घरको प्रति वर्गमिटरको रु. २ का दरले दस्तुर लिई प्रतिलिपि दिने ।

१२. चार किल्ला प्रमाणित दस्तुर: चार किल्ला प्रमाणित सिफारिस दिदा प्रति कित्ताको निम्न बमोजिमको सेवा शूल्क लिने ।

क्र.स.	विवरण	रकम रु.
१.	चार किल्ला प्रमाणित गर्दा एकमुष्ट	३०।
२.	आधा रोपनी सम्मको जग्गाको	५।
३.	एक रोपनी सम्मको जग्गाको	१०।
४.	एक रोपनी भन्दा बढी पाँच रोपनी सम्मको जग्गाको	२०।
५.	पाँच रोपनी भन्दा बढी दश रोपनी सम्मको जग्गाको	३०।
६.	दश रोपनी भन्दा बढी जतिसुकै भएपनि	५०।

१३. निवेदन दस्तुर: कुनै पनि साधारण निवेदनमा दस्तुर लिईने छैन ।

तर यस गाउँपालिकामा कर, दस्तुर, महशुल आदि बुझाएको भनि लिएको प्रमाणहरुको प्रतिलिपि लिन चाहेमा रु. ५०। तिरी प्रतिलिपि दिन सकिनेछ ।

१४. सम्पत्ति मुल्यांकन दस्तुरः सिफारिस शुल्क रु.१०००मा १ प्रतिशतका दरले लिईनेछ ।

१५. कर छुट नहुने: यस ऐन बमोजिम कर तिर्ने दायित्व भएका व्यक्ति वा संघ संस्थाहरुलाई कुनै पनि किसिमको कर छुट हुने छैन ।

१६. कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धि कार्यविधि: यो ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धि कार्यविधि गाउँपालिकाले तोके बमोजिम हुनेछ ।

१७.विविधः यस ऐनमा नसमेटीएका व्यवस्थाको हकमा प्रचलित कानुन बमोजिम हुनेछ ।

संसोधनका विषय र क्षेत्रहरु

१. सामुदायिक बनहरुको सूचिकृत
२. श्रमिक सहकारीको गठन पश्चात सूचिकृत र नविकरण व्यवस्था
३. गिट्टी बालुवा संकलनका लागि विरावगर श्रेत्र, सरानीखोला, अनाखोदे, बुढीगांगा किनारलाई समेट्ने ।
४. गरिबि निवारणकोषका समुहलाई वित्तिय व्यवस्थाको दायरामा ल्याई सूचिकृत गराउने ।
५. यातायात संचालन कर को व्यवस्था देहाय बमोजिम रहने:

क्र.स.	गाडीको प्रकार	प्रतिदिनको लाग्ने शुल्क(गा.पा.मा सूचिकृत भएको)	गा.पा.मा सूचिकृत नभएको हकमा
१	टेक्टर	१००	१५०
२	जीव	५०	१००
३	ट्रक	२००	२५०
४	बस	३००	३५०
५	टीपर	२००	२५०
६	डोजर	३००	३५०
७	स्कारपियो	५०	१००

नृप बहादुर खड्का
संयोजक
राजश्व परामर्श समिति
मेल्लेख गाउँपालिका, अछाम

..... समाप्त .....